

Aan de leden van Provinciale Staten van Noord-Holland

Datum ingekomen vragen : 14 april 2022

Datum GS-besluit : 24 mei 2022

Vragen nr. 40

Vragen van **dhr. J.P. Hollebeek** en **Statenlid ing. F.A.S. Zoon** (Partij voor de Dieren) over De zinloze en gewelddadige doding van knobbelzwanen in het Landsmeerderveld

De voorzitter van Provinciale Staten van Noord-Holland deelt u overeenkomstig het bepaalde in artikel 45 van het Reglement van Orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van Provinciale Staten mede, dat op 14 april 2022 door de leden van Provinciale Staten, **dhr. J.P. Hollebeek** en **Statenlid ing. F.A.S. Zoon** (Partij voor de Dieren), de volgende vragen bij Gedeputeerde Staten zijn ingekomen.

INLEIDING VRAGEN

Op zaterdagmorgen 9 april zijn in het Landsmeerderveld vier van de zes daar aanwezige knobbelzwanen doodgeschoten¹. Zowel voorbijgangers, als de twee overlevende zwanen, reageerden geschokt op deze gewelddadige actie. Landsmeerse burgers geven op social media massaal blijk van afgrijzen en ontzetting.

De provinciale Omgevingsverordening, artikel 4.8² geeft een vrijstelling directe schadebestrijding, waardoor er gedurende het hele jaar onder andere knobbelzwanen gedood mogen worden.

Knobbelzwanen zijn zelden dood na één schot, dat komt mede door hun dikke verenpak waar hagel door afgeremd wordt. Honden halen het aangeschoten dier op, waarna de jager in het gunstigste geval nog meer schoten lost om het dier uit zijn lijden te verlossen.

Knobbelzwanen zijn beschermde dieren en mogen volgens de Wet natuurbescherming alleen worden afgeschoten als ze schade veroorzaken en alle andere middelen om schade te voorkomen zijn uitgeput. Doden is het laatste redmiddel.

¹ https://www.noordhollandsdagblad.nl/cnt/dmf20220411_71472117 : Ophef over vier dode zwanen in het Landsmeerderveld: 'De jagers reden met piepende banden weg'

² https://www.noord-holland.nl/Onderwerpen/Ruimtelijke_inrichting/Projecten/Omgevingswet/Omgevingsverordening/Vastgestelde_documenten/Omgevingsverordening_NH2020.pdf

VRAGEN INCLUSIEF BEANTWOORDING GEDEPUTEERDE STATEN**Vraag 1:**

Is de WBE Waterland (0278) bekend met de jachtpartij op de knobbelzwanen die op zaterdag 9 april heeft plaatsgevonden?

Antwoord 1:

Ja. De WBE Waterland is bekend met een beheeractie op deze datum en de genoemde diersoort. En ook wij zijn daarvan op de hoogte. Op 04-03-2022 is namelijk conform de Omgevingsverordening artikel 4-10 lid 1 melding gemaakt door WBE Waterland van het gebruik van de Omgevingsverordening NH2020.

Vraag 2:

Zo nee, betekent dit dat er stropers actief zijn geweest? Welke actie gaat u in dat geval ondernemen?

Antwoord 2:

N.v.t.

Vraag 3:

Kunt u aangeven hoeveel financiële schade te verwachten was door deze vier knobbelzwanen als ze niet doodgeschoten zouden zijn?

Antwoord 3:

Er treedt onvoldoende dreigende schade op door een individuele knobbelzwaan of een geringe groep van bijvoorbeeld vier zwanen. Grote groepen zwanen richten echter wel schade aan gewassen aan en dat is in onderhavige situatie voorkomen. In dit gebied ging het namelijk om een oorspronkelijke groep van circa 70 zwanen die door beheeracties (verjagen met ondersteunend afschot wat een afschrikwekkend effect heeft) in subgroepen uiteen is gevallen van circa 15-20 zwanen. Door vervolgens beheeracties uit te voeren op deze subgroepen wordt voorkomen dat er weer één grote groep wordt geformeerd. Bovendien splitsen deze subgroepen zich dan ook weer af in nog kleinere groepen of vertrekken ze naar gebieden waar geen schade kan ontstaan aan gewassen. Door deze manier van verjagen neemt het aantal op betreffende perceel af en is er geen sprake meer van dreigende schade.

Vraag 4:

Kunt u aangeven wat überhaupt de te verwachten financiële schade aan gewassen door knobbelzwanen op dit grasperceel was, inclusief een onderbouwning?

Antwoord 4:

Nee, hier is geen betrouwbare schatting van te geven. Dit is afhankelijk van meerdere factoren die in deze situatie onbekend zijn zoals het aantal uren/dagen dat knobbelzwanen hebben gefoerageerd op het betreffende perceel. Schade aangebracht door knobbelzwanen wordt ook niet getaxeerd, want er wordt conform onze Beleidsregel Tegemoetkoming Schade geen tegemoetkoming uitgekeerd voor schade van vrijgestelde diersoorten. Er is dus ook geen historische data waarop een schatting gemaakt zou kunnen worden.

Vraag 5:

In 2020 zijn er volgens de Faunabeheereenheid in heel WBE Waterland: 37 knobbelzwanen doodgeschoten en 0 eieren behandeld.³ Kunt u aangeven hoeveel Knobbelzwanen hiervan in het Landsmeerderveld geschoten zijn?

Antwoord 5:

Nee, de data wordt op WBE niveau gepubliceerd.

Vraag 6:

Heeft u ook de afschotcijfers van 2021 en 2022 tot nu toe voor het Landsmeerderveld?

Antwoord 6:

De FBE Noord-Holland rapporteert jaarlijks de afschotgegevens in haar jaarverslag. Het jaarverslag over 2021 wordt in juli openbaar gemaakt en gepubliceerd via haar website.

Vraag 7:

Zijn er op het perceel andere vormen van verjaging toegepast, bijvoorbeeld zoals beschreven in de module Zwanen van Bij12⁴ of d.m.v. nestbehandeling?

Antwoord 7:

Ten aanzien van verjaging zonder ondersteunend afschot is ons dat niet bekend. Conform de Omgevingsverordening NH2020 is het inzetten van preventieve maatregelen op overjarig grasland (percelen waar al meer dan 5 jaar gras op wordt geteeld) geen verplichting. Nestbehandeling heeft niet plaatsgevonden, het betrof een groep mannetjes zwanen die in grote groepen bijeen zitten.

Vraag 8:

Bezoekers van het Landsmeerderveld en bewoners van Landsmeer zijn geschokt⁵ over het neerschieten van het lokale icoon van de vlag en het wapen van Landsmeer. Bent u bereid om terug te komen op uw antwoord 3 uit de vragen 62-2021⁶ en de knobbelzwaan te schrappen uit bijlage 4B van de Omgevingsverordening Noord-Holland 2020?

Antwoord 8:

Nee.

---

³ [Data en communicatie - Jaarverslag 2020 FBE Noord Holland - Jaarverslag website](#)

⁴ <https://www.bij12.nl/onderwerpen/faunazaken/schade-voorkomen/module-zwanen/>

⁵ <https://www.hartvannederland.nl/nieuws/dieren/woede-om-door-jagers-doodgeschoten-zwanen-landsmeer>

⁶ <https://noordholland.bestuurlijkeinformatie.nl/Reports/Item/6e25c26e-4a1b-4308-a61a-aed6000eda1e>